

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Promissio dara, sed non acceptata, ad quid obligat ex justitia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

gendi promissum : at hoc Ius transferri in alterum non potest, nisi hic alter illud velit recipere, atque adeo, nisi acceptet. Ni ita dicemus, sequeretur, quod si Rex mihi donaret Regnum, & ego illud acceptare nollem, invitus essem Regni Dominus.

4. Confirmatur item à posteriori, quia si promissarius, vel donatarius acquireret rem ante suam acceptationem, v.g. servum, sequeretur, cum sine sua voluntate, & omnino coactum, debere habere curam dicti servi, v.g. si egrotaret, vel ne delinquat, ut pote iam in ipsius dominio constituti. Et rursus sequeretur promittentem, donantemve : posse exercere superioritatem in promissarium, & donatarium, dum illum posset cogere ad habendum, quod ipsi nolit, ut ad curam prædicti servi egrotantis suscipiendam, &c.

5. Neque dicas, ut acquiratur Ius ad legatum, non requiritur acceptatio, immò, neque notitia legatarii de eo, sed statim, secuta morte Testatoris, res legata ad legatarium pertinet, ergo eodem modo, ut acquiratur Ius ad rem promissam. Ne id dicas, inquam, nam etiam in Legatario, vel eius successore requiritur acceptatio, sed Lex propter bonum publicum disposuit, hac acceptatione posita, acquisitionem Legati retrahat ad tempus mortis Testatoris, hoc est, res legata censetur acceptata & acquisita usque à tempore dictæ mortis, ut dicitur in 17. de Testamentis.

6. Ex dictis fit, ut promittens possit sine iniustitia promissionem, immò, & donationem revocare, si nondum promissarius, seu donatarius, sive per se, sive per alium legitime acceptaverit; nam donec ij acceptent, non acquirunt Ius in rem, sive promissam, sive donatam. Ergo ille promittens, revocando, alterius Ius non lædit.

§. II. An eadem promissio nondum acceptata obliget ex Fidelitate.

1. Dicitur est autem (nullam obligationem contrahit ex Iustitia) nam, an contrahat aliquam ex virtute Fidelitatis, controversia est apud Doctores. Valsq. d. 4. de matr. cap. 4. n. 43. & Turrian. d. 64. dub. 3. num. 3. nullam contrahere putant, contrahere aliquam putat Delugo d. 23. de Inst. num. 41. Huic assentior, cum distinctione tamen; nam, si Promissarius nihil prorsus audit de tua liberali promissione ipsi facta, nullum contrahes obligationem, & in hac parte convenio cum Valsquez, & Turriano, at si promissarius scivit tuam promissionem, licet adhuc non acceptaverit, tu contrahes obligationem, quam tamen fateor esse levem ex se, at fatetur idem ibid. Delugo) Ratio est, quia, ut supra vidimus, promittens tenetur ex virtute fidelitatis conformare suum dictum factis.

Quoniam ergo, quando nondum promissarius tuam promissionem scivit, tu nihil ipsi dixisse adhuc censuris idcirco tunc hanc quidem levem obligationem confirmandi dictum factis, in favorem ipsius, seu ratione ipsius suscepisti. At quando is scivit, licet nondum acceptaverit, iam illi promissionem enuntiasti, quare, & obligationem conformandi tuum dictum factis contraxisti: Quod promissarius deinde nolit acceptare, ex alio capite ab omni obligatione liber eris, nempe, quia obligationem omnem tibi sic remittit.

2. Nota autem, hanc obligationem, quia illa satis est levis, ut dixi, & non ab omnibus admittitur, vix in hoc Tractatu considerari solere; supponere enim semper solemus, nullam obligationem, neque ex Iustitia, ut omnes fateamur, neque ex fidelitate, ut ore satis levem, oriri ex promissione non acceptata.

3. Quid, si promissionem prædictam ante acceptationem iuraveris?

Respondeo: Post notitiam, licet ante acceptationem promissarii, multò magis post acceptationem, obligaberis ex vi iuramenti, atque adeo ex virtute Religionis, seu

ex virtute fidelitatis, ut coniuncta cum virtute Religionis, obligaberis enim iuratum tamen alteri intimatum exequi quia obligaberis dicta cum iuramento comprobare factis, nisi forte promissarius nolit acceptare, tunc enim satis abundè remittit, vel, nisi promissio sit de re mala, de qua infra.

4. At ante omnem notitiam promissarii ad nihil obligaris, quamvis iuraveris. Hoc enim iuramentum non est factum Deo, quasi aliquid ipsi promiseris: ergo nihil illi debes, nec est factum homini, neque enim iuramentum fit homini, nisi ipsi fides detur, seu, nisi ipsi dicatur id, circa quod datur fides. Cum ergo ante notitiam promissarii nihil illi dictum sit, nihil illi iuratum fuit, atque adeo nihil illi debitum.

5. Confirmatur, quia promissio, & donatio, nondum tradita re, facta homini, sive absenti, sive presenti, semper imbibit conditionem, si alter acceptet. Si ergo quis nec scivit, nec acceptavit promissionem, clarè consequitur illam non posse ullam habere vim, & consequenter nec iuramentum illi adhaerens, quia etiam iuramentum intelligitur, si ponatur illa conditio.

6. Dixi (facta homini) si enim Deo fieret promissio ob pietatem operis, quæ promittitur, sane erit votum iuratum, & observandum, quia Deus huiusmodi promissiones pias ipsi directas semper supponitur acceptare; ut dixi n. 1. Ita Delugo d. 23. de Inst. n. 86.

§. III. An sint casus, in quibus promissio liberalis obliget sine acceptatione?

1. Plures docent esse aliquos casus, in quibus promissio nondum acceptata obliget. Unde revocari nullo modo possit. Sed revera in his casibus, ideo revocatio locum habere non potest, quia licet primo aspectu non appareat, adest tamen dicta acceptatio. Discutiamus per quatuor casus, qui hic agitari solent.

2. Primus casus est, quando promissio ita est facta ad causaspas, ut ea fuerit directæ non ad ipsum locum, personamve piam, sed ad Deum, sic, v.g. *Promitto Deo dare pauperi aureos decem*: Hanc etiam promissionem revocari non posse, etiam si ille pauper non acceptaverit, fateamur omnes; Verum, id merito fatemur, nam asserimus, hic adest acceptationem; hæc enim est promissio directæ facta Deo, atque adeo est ipsissimum Votum quod Deus acceptat, unde, & inducens Voti obligatio, nem, quæ revocari non possit. Ita Sanch. l. 1. matr. d. 6. à n. 16. alique.

3. Secundus casus, quando promissio facta est Civitati, & quidem ex quinque causis. Primò, quando facta est ad reparandam ruinam dictæ Civitatis, ortam, v.g. ex incendio. Secundò, quando facta est ob gratitudinem, quia scilicet aliquid illi promissum ob honorem ab illa tibi collatum. Tertiò, quando facta est ob aliquod opus, v.g. ob ædificium, quod iam ceptum sit fieri. Quartò, quando facta est promissio de aliqua re Civitati, & illam dedisti Municipibus. In his casibus leges allatæ à Molina d. 263. iubent, non posse revocari, quod promissum, vel quod datum est, quamvis præcindatur ab acceptatione. Verum, legatur Delugo, d. 23. de Inst. à num. 45. qui respondet, vel in his omnibus supponi positivam acceptationem factam à presentibus, qui promissionem audierunt, quique per has leges, quasi Procuratores facti sunt Reipublicæ, vel eas leges iubere promissionem obligare ante acceptationem, sed postea.

4. Tertius casus est, quando aliquid promittitur, vel datur infanti: nam tunc promissio, vel donatio est irrevocabilis ex iure, *L. iubemus, C. de emancipatione*. Sed certè lex solum loquitur de emancipatione, non verò de aliis rebus. Quod autem emancipatio data, vel promissa infanti (quamvis eo non acceptante) sit valida, non officit data doctrina, ut mox videbis clariùs §. seq. n. 5.

5. Quartus casus est, quando promissio facta eidem infanti absenti, directæ est alicui præsentis, qui loco absenti